

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА ІМЕНІ
ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
19 жовтня 2023 року,
№ МР-2

Перша проректорка, голова методичної
ради університету, кандидатка наук з
державного управління, доцентка

_____ Ірина КОВТУН

19 жовтня 2023 року

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«ОСНОВИ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»
для підготовки на першому (освітньому) рівні
здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 081 Право
галузі знань 08 Право
за денною формою навчання**

м. Хмельницький
2023

РОЗРОБНИКИ:

В.о. доцента кафедри
кримінального права та процесу,
кандидат юридичних наук, доцент
15 жовтня 2023 року

_____ Сергій БЕРЕЖНИЙ

В.о. асистента кафедри
кримінального права та процесу
15 жовтня 2023 року

_____ Іван КОГУТ

СХВАЛЕНО:

Рішення кафедри кримінального права та процесу
16 жовтня 2023 року, протокол № 4.

Завідувач кафедри,
кандидат юридичних наук, доцент
16 жовтня 2023 року

_____ Сергій КРУШИНСЬКИЙ

Декан юридичного факультету
кандидат юридичних наук, доцент
16 жовтня 2023 року

_____ Віктор ЗАХАРЧУК

ЗМІСТ

	Стор.
1. Структура вивчення навчальної дисципліни	– 3
1.1. Тематичний план навчальної дисципліни	– 3
1.2. Лекції (<i>теми і плани</i>)	– 4
1.3. Семінарські (практичні) заняття	– 6
1.4. Самостійна робота студентів	– 16
1.5. Індивідуальні завдання	– 17
1.5.1. Методичні рекомендації до виконання рефератів	– 17
1.5.2. Теми рефератів	– 20
1.6. Підсумковий контроль	– 20
1.6.1. Питання для підсумкового контролю	– 21
1.6.2. Приклад екзаменаційного білету	– 22
2. Схема нарахування балів	– 23
3. Рекомендовані джерела	– 24
3.1. Нормативно-правові акти	– 24
3.2. Допоміжні джерела за темами	– 26
4. Інформаційні ресурси в Інтернеті	– 35

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин					
		Денна форма навчання					
		у тому числі					
		Усього	Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Ін.зав.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Поняття та завдання оперативно-розшукової діяльності. Історія оперативно-розшукової діяльності	10	2	2	-	-	6
2.	Правова основа оперативно-розшукової діяльності	10	2	2	-	-	6
3.	Принципи оперативно-розшукової діяльності	13	4	2	-	-	7
4.	Суб'єкти оперативно-розшукової діяльності	10	2	2	-	-	6
5.	Обов'язки підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність	10	2	2	-	-	6
6.	Права підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність	10	2	2	-	-	6
7.	Підстави для проведення оперативно-розшукової діяльності та гарантії законності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності	10	2	2	-	-	6
8.	Особливості ведення оперативно-розшукових справ	10	2	2	-	-	6
9.	Оперативно-розшукові заходи: поняття, загальна характеристика та порядок їх проведення	16	4	4	-	-	8
10.	Кримінальна розвідка: поняття та завдання	16	2	2	-	-	6
11.	Оперативно-розшукова профілактика: поняття та значення	10	2	2	-	-	6
12.	Використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності	10	2	2	-	-	6
13.	Інформаційно-аналітичне забезпечення оперативно-розшукової діяльності	10	2	2	-	-	6
14.	Прокурорський та відомчий нагляд за оперативно-розшуковою діяльністю	10	2	2	-	-	6
15.	Судовий контроль за дотриманням законності під час проведення оперативно-розшукової діяльності	10	4	4	-	-	8
	Всього годин	165	36	34	-	-	95

1.2. Лекції

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Тема 1. Поняття та завдання оперативно-розшукової діяльності. Історія оперативно-розшукової діяльності	2
1.1. 1.2. 1.3. 1.4. 1.5.	Поняття та сутність оперативно-розшукової діяльності. Завдання та функції оперативно-розшукової діяльності. Загальна характеристика пошукових та контррозвідувальних заходів. Оперативні та оперативно-технічні засоби оперативно-розшукової діяльності. Історичні аспекти становлення оперативно-розшукової діяльності.	
2.	Тема 2. Правова основа оперативно-розшукової діяльності	2
2.1. 2.2. 2.3. 2.4. 2.5.	Загальна характеристика правових джерел регулювання оперативно-розшукової діяльності та їх класифікація. Рівні правового забезпечення оперативно-розшукової діяльності. Конституційні засади правового регулювання оперативно-розшукової діяльності в Україні. Законодавчі, відомчі та міжвідомчі нормативно-правові акти. Характеристика Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність». Міжнародно-правові акти як правова основа оперативно-розшукової діяльності.	
3.	Тема 3. Принципи оперативно-розшукової діяльності	4
3.1. 3.2. 3.3. 3.4. 2.5.	Поняття та сутність принципів оперативно-розшукової діяльності. Класифікація принципів оперативно-розшукової діяльності. Конституційні принципи оперативно-розшукової діяльності. Характеристика загально-правових принципів оперативно-розшукової діяльності. Спеціальні принципи оперативно-розшукової діяльності.	
4.	Тема 4. Суб'єкти оперативно-розшукової діяльності	4
4.1. 4.2. 4.3.	Поняття, ознаки та система суб'єктів оперативно-розшукової діяльності. Оперативні підрозділи як суб'єкти оперативно-розшукової діяльності. Гарантії правого та соціального захисту працівників оперативних підрозділів, а також осіб, які залучаються до виконання оперативно-розшукових завдань.	
5.	Тема 5. Обов'язки підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність	2
5.1. 5.2. 5.3. 5.4.	Законодавчо визначене коло обов'язків підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність. Виявлення і припинення кримінальних правопорушень. Виконання письмових доручень і запитів. Здійснення взаємодії оперативними підрозділами між собою та іншими правоохоронними органами, в тому числі відповідними органами іноземних держав та міжнародних антитерористичних організацій, як обов'язок підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність.	
6.	Тема 6. Права підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність	2

6.1.	Права підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність.	
6.2.	Характеристика окремих прав працівників оперативних підрозділів.	
6.3.	Особливості прийняття рішення про проведення оперативно-розшукових заходів, подання та розгляд відповідних клопотань.	
6.4.	Застосування оперативними підрозділами засобів фізичного впливу, спеціальних засобів та вогнепальної зброї.	
7.	Тема 7. Підстави для проведення оперативно-розшукової діяльності та гарантії законності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності	2
7.1.	Система правових підстав для здійснення оперативно-розшукової діяльності.	
7.2.	Види підстав здійснення оперативно-розшукової діяльності: підстави, спрямовані на протидію злочинності, підстави, що мають дозвільний характер.	
7.3.	Гарантії законності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності.	
8.	Тема 8. Особливості ведення оперативно-розшукових справ	4
8.1.	Підстави заведення оперативно-розшукових справ. Категорії осіб, щодо яких здійснюється ведення оперативно-розшукових справ.	
8.2.	Строки ведення, порядок взяття на облік та провадження оперативно-розшукових справ.	
8.3.	Підстави для закриття оперативно-розшукових справ.	
8.4.	Строки зберігання закритих оперативно-розшукових справ.	
8.5.	Дотримання вимог режиму секретності при веденні оперативно-розшукових справ.	
9.	Тема 9. Оперативно-розшукові заходи: поняття, загальна характеристика та порядок їх проведення	4
9.1.	Поняття та види оперативно-розшукових заходів. Правові основи проведення оперативно-розшукових заходів.	
9.2.	Класифікація та порядок проведення оперативно-розшукових заходів.	
9.3.	Співвідношення понять «оперативно-розшукові заходи» та «негласні слідчі (розшукові) дії».	
9.4.	Загальна характеристика окремих оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових) дій.	
10	Тема 10. Кримінальна розвідка: поняття та завдання	2
10.1.	Поняття кримінальної розвідки.	
10.2.	Тактичне і стратегічне застосування кримінальної розвідки.	
10.3.	Принципи здійснення кримінальної розвідки.	
10.4.	Загальна характеристика методів кримінальної розвідки.	
10.5.	Розвідка з відкритих джерел у мережі загального користування – Інтернет.	
11.	Тема 11. Оперативно-розшукова профілактика: поняття та значення	2
11.1.	Поняття і значення оперативно-розшукового запобігання злочинам та їх профілактики.	
11.2.	Рівні профілактики.	
11.3.	Заходи загальної профілактики злочинів.	
11.4.	Загальна характеристика оперативно-профілактичних заходів.	
12.	Тема 12. Використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності	2
12.1.	Поняття матеріалів оперативно-розшукової діяльності, їх види.	
12.2.	Напрями використання результатів оперативно-розшукової діяльності.	

12.3.	Умови і порядок використання результатів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні.	
13.	Тема 13. Інформаційно-аналітичне забезпечення оперативно-розшукової діяльності	2
13.1.	Поняття інформаційно-аналітичного забезпечення оперативно-розшукової діяльності.	
13.2.	Оперативно-розшукова інформація: поняття та пізнавальне значення.	
13.3.	Види оперативно-розшукової інформації.	
13.4.	Використання автоматизованих інформаційно-пошукових систем в оперативно-розшуковій діяльності.	
14.	Тема 14. Прокурорський та відомчий нагляд за оперативно-розшуковою діяльністю	2
14.1.	Поняття, об'єкт та мета відомчого контролю за оперативно-розшуковою діяльністю.	
14.2.	Поняття, об'єкт та завдання прокурорського нагляду за додержанням законів при проведенні оперативно-розшукової діяльності.	
14.3.	Форми прокурорського нагляду у сфері оперативно-розшукової діяльності, їх класифікація.	
15.	Тема 15. Судовий контроль за дотриманням законності під час проведення оперативно-розшукової діяльності	4
15.1.	Поняття та значення судового контролю у сфері оперативно-розшукової діяльності.	
15.2.	Предмет судового контролю у сфері оперативно-розшукової діяльності.	
15.3.	Завдання та межі судового контролю у сфері оперативно-розшукової діяльності.	
15.4.	Особливості судового контролю за законністю проведення оперативно-розшукових заходів.	
Усього		36

1.3. Семінарські (практичні) заняття

Семінарське (практичне) заняття 1

Тема 1. Поняття та завдання оперативно-розшукової діяльності. Історія оперативно-розшукової діяльності

Питання для усного опитування та дискусії

- 1.1. Поняття та сутність оперативно-розшукової діяльності.
- 1.2. Завдання та функції оперативно-розшукової діяльності.
- 1.3. Загальна характеристика пошукових та контррозвідувальних заходів.
- 1.4. Оперативні та оперативно-технічні засоби оперативно-розшукової діяльності.
- 1.5. Історичні аспекти становлення оперативно-розшукової діяльності.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: оперативно-розшукова діяльність, поняття правового регулювання оперативно-розшукової діяльності, рівні правового регулювання оперативно-розшукової діяльності, міжнародне правове регулювання оперативно-розшукової діяльності.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Відповідно до статті 2 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» від 18.02.1992, оперативно-розшукова діяльність - це система гласних і негласних пошукових та контррозвідувальних заходів, що здійснюються із застосуванням оперативних та оперативно-технічних засобів.

Історичні аспекти становлення оперативно-розшукової діяльності. Витоки оперативно-розшукової (сискної) діяльності. Сиск античних часів та епохи феодалізму. Прийоми та засоби розшуку Київської Русі. Судочинство на українських землях за часів Великого князівства Литовського (сер. XIV – 1569 р.). та за доби Козацько-Гетьманської держави (XVII – XVIII ст.ст.). Розвиток вітчизняної оперативно-розшукової науки у XX ст.

Семінарське (практичне) заняття 2

Тема 2. Правова основа оперативно-розшукової діяльності

Питання для усного опитування та дискусії

- 2.1. Поняття правового регулювання оперативно-розшукової діяльності.
- 2.2. Рівні правового регулювання оперативно-розшукової діяльності.
- 2.3. Загальна характеристика Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність».
- 2.4. Міжнародне правове регулювання оперативно-розшукової діяльності

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: оперативно-розшукова діяльність, пошукові, контррозвідувальні заходи, правове регулювання, нормативно-правовий акт, міжнародне правове регулювання.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Правове регулювання будь-якої діяльності є цілеспрямованим впливом за допомогою правових (юридичних) засобів на поведінку людей та суспільні відносини. Сукупність правових засобів, за допомогою яких поведінка суб'єктів суспільних відносин приводиться у відповідність до потреб і дозволів, що містяться у нормах права, є механізмом правового регулювання. Правова основа – це правовий фундамент, спираючись на який функціонує вся оперативно-розшукова діяльність.

Правова основа оперативно-розшукової діяльності має багаторівневу структуру та умовно складається якнайменш, з чотирьох рівнів, що можуть мати власні підрівні, а саме:

- Конституція України;
- Закони України;
- інші нормативно-правові акти;
- міжнародно-правові угоди і договори.

Правову основу оперативно-розшукової діяльності становлять Конституція України, цей Закон, Кримінальний, Кримінальний процесуальний, Податковий та Митний кодекси України, закони України про прокуратуру, Національну поліцію, Національне антикорупційне бюро України, Державне бюро розслідувань, Бюро економічної безпеки України, Службу безпеки, Державну прикордонну службу України, Державну кримінально-виконавчу службу України, державну охорону органів державної влади України та посадових осіб, статус суддів, забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві, державний захист працівників суду і правоохоронних органів, інші законодавчі акти та міжнародно-правові угоди і договори, учасником яких є Україна.

Семінарське (практичне) заняття 3

Тема 3. Принципи оперативно-розшукової діяльності

Питання для усного опитування та дискусії

- 3.1. Поняття та сутність принципів оперативно-розшукової діяльності.

- 3.2. Класифікація принципів оперативно-розшукової діяльності.
- 3.3. Характеристика загально-правових принципів оперативно-розшукової діяльності.
- 3.4. Спеціальні принципи оперативно-розшукової діяльності.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: принципи оперативно-розшукової діяльності, класифікація принципів, конституційні принципи, загально-правових принципи, спеціальні принципи оперативно-розшукової діяльності.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Оперативно-розшукова діяльність ґрунтується на принципах:

- верховенства права;
- законності;
- дотримання прав і свобод людини;
- наступальності;
- конспіративності;
- поєднання гласних і негласних заходів;
- взаємодії з державними органами, населенням, неурядовими або громадськими організаціями;
- відповідності та адекватності використання оперативно-розшукових заходів ступеню суспільної небезпечності протиправної діяльності.

Семінарське (практичне) заняття 4

Тема 4. Суб'єкти оперативно-розшукової діяльності

Питання для усного опитування та дискусії

- 4.1. Поняття, ознаки та система суб'єктів оперативно-розшукової діяльності
- 4.2. Особливості залучення осіб до виконання завдань оперативно-розшукової діяльності.
- 4.3. Гарантії правового та соціального захисту працівників оперативних підрозділів, а також осіб, які залучаються до виконання оперативно-розшукових завдань.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: поняття суб'єктів оперативно-розшукової діяльності, система суб'єктів оперативно-розшукової діяльності, гарантії працівників оперативних підрозділів.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Суб'єкти оперативно-розшукової діяльності можуть у порядку, встановленому цим Законом, застосовувати оперативно-розшукові та пошукові заходи.

У невідкладних випадках, виключно з метою запобігання вчиненню тяжкого чи особливо тяжкого злочину, припиненню терористичних актів чи інших посягань спеціальних служб іноземних держав та організацій або затримання осіб, що втекли з установ відбування покарання або з-під арешту, суб'єкти оперативно-розшукової діяльності у межах своєї компетенції можуть здійснювати заходи, які передбачені частинами четвертою та п'ятою цієї статті, з дозволу керівника оперативного підрозділу або особи, що виконує його обов'язки, із наступним негайним повідомленням про них прокуророві.

Семінарське (практичне) заняття 5

Тема 5. Обов'язки підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність

Питання для усного опитування та дискусії

- 5.1. Обов'язки підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність.

5.2. Виконання письмових доручень і запитів. Виконання запитів міжнародних правоохоронних організацій та правоохоронних органів інших держав.

5.3. Забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві.

5.4. Поняття, характерні риси та форми взаємодії. взаємодії.

5.5. Взаємодія оперативних та слідчих підрозділів. Взаємодія оперативних підрозділів поліції з установами виконання покарань

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: обов'язки підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, письмові доручення, запити міжнародних правоохоронних організацій, форми взаємодії, взаємодія оперативних та слідчих підрозділів.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Підрозділи, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, зобов'язані:

1) у межах своїх повноважень, відповідно до законів, що становлять правову основу оперативно-розшукової діяльності, вживати необхідних оперативно-розшукових і пошукових заходів для запобігання, своєчасного виявлення, припинення злочинів та викриття причин та умов, які сприяють їхньому вчиненню, здійснювати профілактику правопорушень;

2) виконувати письмові доручення слідчого, ухвали слідчого судді, запити повноважних державних органів, установ та організацій про проведення оперативно-розшукових і пошукових заходів;

3) виконувати запити відповідних міжнародних правоохоронних організацій або правоохоронних органів інших держав на підставі відповідних договорів або угод;

4) інформувати відповідні державні органи про відомі їм факти та дані, що свідчать про загрозу безпеці суспільства або держави, а також про порушення законодавства, пов'язані зі службовою діяльністю посадових осіб; 5) дотримуватися правил конспірації при здійсненні оперативно-розшукових заходів;

6) здійснювати взаємодію з іншими правоохоронними органами, у тому числі відповідними органами іноземних держав та міжнародних антитерористичних організацій, із метою швидкого й повного розкриття злочинів та викриття винних;

7) забезпечувати, із залученням інших підрозділів, безпеку працівників суду або правоохоронних органів; осіб, які надають допомогу, сприяють оперативно-розшуковій діяльності; осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві, членів їх сімей або близьких родичів цих осіб;

8) брати участь у здійсненні заходів щодо фізичного захисту режимних установ, а також у проведенні спеціальної перевірки з допуску до особливих робіт.

Семінарське (практичне) заняття 6

Тема 6. Права підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність

Питання для усного опитування та дискусії

6.1. Права підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність».

6.2. Форми, у яких проводиться контроль за вчиненням злочину, їх характеристика.

6.3. Оперативно-розшукові заходи, що обмежують конституційні права громадян.

6.4. Особливості прийняття рішення про проведення оперативно-розшукових заходів, подання та розгляд відповідних клопотань.

6.5. Застосування оперативними підрозділами засобів фізичного впливу, спеціальних засобів та вогнепальної зброї.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: підрозділ, який здійснює оперативно-розшукову діяльність, виявлення і припинення кримінальних правопорушень опитування, контроль за вчиненням злочину, негласні слідчі (розшукові) дії, взаємодія.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Права підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, визначені у статті 8 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність». Слід мати на увазі, що окремі права підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, реалізуються лише з дотриманням вимог Кримінального процесуального кодексу, зокрема це стосується проведенням оперативно-розшукових заходів, які обмежують конституційні права громадян: здійснення аудіо-, відеоконтролю особи, зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж, електронних інформаційних мереж (ст.ст. 260, 263-265 КПК України), накладення арешту на кореспонденцію, її огляду та виїмки (ст.ст. 261, 262 КПК України), а також оперативно-розшукових заходів, які проводяться виключно за рішенням прокурора: проведення контрольованої поставки, контрольованої та оперативної закупок (ст. 271 КПК України), здійснення спостереження за особою, річчю або місцем, а також аудіо-, відеоконтролю місця (ст.ст. 269, 270 КПК України), установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу (ст. 268 КПК України), створення та використання заздалегідь ідентифікованих (помічених) або несправжніх (імітаційних) засобів (ст. 273 КПК України).

Семінарське (практичне) заняття 7

Тема 7. Підстави для проведення оперативно-розшукової діяльності та гарантії законності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності

Питання для усного опитування та дискусії

- 7.1. Система правових підстав для здійснення оперативно-розшукової діяльності.
- 7.2. Види підстав здійснення оперативно-розшукової діяльності.
- 7.3. Джерела інформації про протиправну діяльність.
- 7.3. Гарантії законності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності.

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: підстави здійснення оперативно-розшукової діяльності, види підстав здійснення оперативно-розшукової діяльності, гарантії законності, джерела інформації.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Підставами для проведення оперативно-розшукової діяльності є:

- 1) наявність достатньої інформації, одержаної в установленому законом порядку, що потребує перевірки за допомогою оперативно-розшукових заходів і засобів;
- 2) запити повноважних державних органів, установ або організацій про перевірку осіб у зв'язку з їх допуском до державної таємниці, до роботи з ядерними матеріалами та на ядерних установках;
- 3) потреба в отриманні розвідувальної інформації в інтересах безпеки суспільства і держави;
- 4) наявність узагальнених матеріалів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, отриманих у встановленому законом порядку;
- 5) потреба в отриманні інформації з метою виявлення, запобігання та припинення корупційних правопорушень.

Оперативно-розшукова діяльність здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства України. Органи, підрозділи яких її здійснюють, видають або ініціюють видання у межах своїх повноважень нормативно-правові акти, що регламентують організацію і тактику проведення оперативно-розшукових заходів.

Семінарське (практичне) заняття 8

Тема 8. Особливості ведення оперативно-розшукових справ

Питання для усного опитування та дискусії

- 8.1. Підстави заведення оперативно-розшукових справ.
- 8.2. Категорії осіб, щодо яких здійснюється ведення оперативно-розшукових справ.
- 8.3. Строки ведення, порядок взяття на облік та провадження оперативно-розшукових справ.
- 8.4. Підстави для закриття оперативно-розшукових справ.
- 8.5. Строки зберігання закритих оперативно-розшукових справ.
- 8.6. Дотримання вимог режиму секретності при веденні оперативно-розшукових справ.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: оперативно-розшукова справа, строки ведення оперативно-розшукових справ, підстав для закриття оперативно-розшукових справ, строки зберігання оперативно-розшукових справ.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Оперативно-розшукова справа - форма концентрації та систематизації матеріалів на особу або групу осіб (у тому числі невстановлених), стосовно яких є достовірні дані про підготовку до вчинення злочину, або осіб, які розшукуються.

На особу, яка підозрюється в готуванні або вчиненні злочину, переховується від органів розслідування, суду, ухиляється від відбування кримінального покарання, безвісно зникла, ведеться тільки одна оперативно-розшукова справа.

У разі якщо негайне припинення оперативно-розшукових заходів після початку досудового розслідування може негативно вплинути на його результати, оперативно-розшукова справа закривається після завершення виконання оперативно-розшукових заходів.

Семінарське (практичне) заняття 9-10

Тема 9. Оперативно-розшукові заходи: поняття, загальна характеристика та порядок їх проведення

Питання для усного опитування та дискусії

- 9.1. Поняття та види оперативно-розшукових заходів.
- 9.2. Класифікація та порядок проведення оперативно-розшукових заходів.
- 9.3. Структура та мета проведення оперативно-розшукового заходу.
- 10.1. Характеристика окремих видів оперативно-розшукових заходів.
 - 10.1.1. Опитування як метод збору інформації про осіб, об'єкти або факти, що становлять оперативний інтерес.
 - 10.1.2. Контроль за вчиненням злочину.
 - 10.1.3. Зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж та зняття інформації з електронних інформаційних мереж.
 - 10.1.4. Візуальне спостереження за особою, річчю або місцем.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: поняття оперативно-розшукових заходів, види оперативно-розшукових заходів, структура оперативно-розшукових заходів, мета оперативно-розшукових заходів.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливо увагу зосередити на таких аспектах:

Оперативно-розшукові заходи - передбачена чинним законодавством система дій, спрямованих на використання оперативно-розшукових засобів та методів, що здійснюються у межах своєї компетенції спеціально уповноважені підрозділи та їх службові особи, із метою вирішення конкретних завдань оперативно-розшукової діяльності та забезпечення кримінального судочинства.

Оперативно-розшукові заходи, пов'язані з тимчасовим обмеженням прав людини, проводяться з метою запобігання тяжким або особливо тяжким злочинам, їх виявлення та припинення, розшуку осіб, які ухиляються від відбування кримінального покарання або безвісти зникли, захисту життя, здоров'я, житла і майна працівників суду і правоохоронних органів та осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві, припинення розвідувально-підривної діяльності проти України.

Семінарське (практичне) заняття 11

Тема 10. Кримінальна розвідка: поняття та завдання

Питання для усного опитування та дискусії

- 11.1. Поняття кримінальної розвідки.
- 11.2. Тактичне і стратегічне застосування кримінальної розвідки.
- 11.3. Правова основа діяльності підрозділів, які здійснюють кримінальну розвідку.
- 12.1. Принципи здійснення кримінальної розвідки.
- 12.2. Методи кримінальної розвідки.
- 12.3. Розвідка з відкритих джерел у мережі загального користування – Інтернет.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: поняття кримінальної розвідки, методи кримінальної розвідки, принципи здійснення кримінальної розвідки.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливо увагу зосередити на таких аспектах:

Кримінальна розвідка — форма внутрішньої розвідки, вид діяльності державних органів, спеціально створених для боротьби з організованою злочинністю, яка здійснюється шляхом використання системи розвідувальних, пошукових, інформаційно-аналітичних заходів, у т.ч. із застосуванням оперативних та оперативно-технічних засобів, спрямованих на своєчасне запобігання, виявлення і нейтралізацію реальних та потенційних загроз національним інтересам України від організованої злочинності, поширення корупції в органах державної влади, зрощення бізнесу і політики;

Метою кримінальної розвідки є своєчасне запобігання, виявлення і нейтралізація реальних та потенційних загроз національним інтересам України від організованої злочинності, поширення корупції в органах державної влади, зрощення бізнесу та політики шляхом використання системи розвідувальних, пошукових, інформаційно-аналітичних заходів, у т.ч. із застосуванням оперативних та оперативно-технічних засобів.

У правоохоронній діяльності зарубіжних країн уже багато років існує поняття поліцейської (кримінальної) розвідки, яка передбачає отримання, накопичення, систематизацію й аналіз численних та досить різноманітних відомостей про осіб, які підозрюються у причетності до злочинної діяльності.

Семінарське (практичне) заняття 12

Тема 11. Оперативно-розшукова профілактика: поняття та значення

Питання для усного опитування та дискусії

- 12.1. Поняття, сутність та завдання оперативно-розшукової профілактики.
- 12.2. Співвідношення понять «запобігання», «припинення» та «профілактика» злочинів.
- 12.3. Загальна характеристика напрямів оперативно-розшукової профілактики.
- 12.4. Рівні профілактики.
- 12.5. Загальна та індивідуальна профілактика.
- 12.6. Методи оперативно-профілактичного впливу.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: припинення злочинів, запобігання, профілактика, оперативно-розшукова профілактика, загальна профілактика, індивідуальна профілактика, оперативна обстановка, причини та умови вчинення злочинів, переконання, примус, оперативний контроль.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Елементами попередження злочинів є профілактика, запобігання та припинення. Кожний з цих елементів є відносно самостійним, але всі вони взаємопов'язані між собою і мають одну й ту саму мету - запобігти вчиненню злочину. Під час підготовки до семінарського заняття потрібно чітко зрозуміти відмінність між вищевказаними поняттями.

У юридичній енциклопедії *запобігання злочинності* тлумачиться як соціальна діяльність, що полягає в усуненні причин та умов злочинності і є різновидом соціального контролю та соціальної профілактики антигромадської поведінки, зокрема тієї, що виявляється у вчиненні злочинів.

За рівнем сформованості причин і умов злочинної поведінки і пов'язаним із ними моментом її реалізації у запобіганні злочину розрізняють: профілактику, яка здійснюється до формування злочинного умислу; запобігання, тобто заходи, до яких вдаються після формування злочинного умислу до початку вчинення злочину; припинення злочину – запобіжні заходи, здійснювані після початку кримінально карних дій.

Семінарське (практичне) заняття 13

Тема 12. Використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності

Питання для усного опитування та дискусії

- 13.1. Поняття матеріалів оперативно-розшукової діяльності, їх види.
- 13.2. Оформлення результатів оперативно-розшукової діяльності.
- 13.3. Напрями використання результатів оперативно-розшукової діяльності.
- 13.4. Умови і порядок використання результатів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні.
- 13.5. Порядок передачі матеріалів оперативно-розшукової діяльності органам досудового розслідування.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: матеріали оперативно-розшукової діяльності, результати оперативно-розшукової діяльності, умови використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Матеріали про результати проведення оперативно-розшукових заходів накопичуються в оперативно-розшукових справах.

Отримані матеріали оперативно-розшукової діяльності використовуються для:

- 1) встановлення факту вчинення злочину і як приводи та підстави для початку досудового розслідування;
- 2) отримання фактичних відомостей, які можуть бути доказами у кримінальному провадженні;
- 3) попередження, припинення і розслідування злочинів, розвідувально-підривних посягань проти України, розшуку осіб, які вчинили кримінальні правопорушення, та осіб, які безвісно зникли;
- 4) забезпечення безпеки працівників суду, правоохоронних органів та осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві, членів їх сімей та близьких родичів, а також співробітників розвідувальних органів України та їх близьких родичів, осіб, які конфіденційно співробітничали або співробітничали з розвідувальними органами України, та членів їх сімей;
- 5) взаємного інформування підрозділів правоохоронних або розвідувальних органів, уповноважених здійснювати оперативно-розшукову діяльність, та інших правоохоронних органів;
- 6) інформування державних органів відповідно до їх компетенції.

Семінарське (практичне) заняття 14

Тема 13. Інформаційно-аналітичне забезпечення оперативно-розшукової діяльності

Питання для усного опитування та дискусії

- 14.1. Поняття інформації, її види. Оперативно-розшукова інформація.
- 14.2. Поняття та особливості інформаційно-аналітичного забезпечення оперативно-розшукової діяльності.
- 14.3. Вивчення, аналіз та оцінки оперативної обстановки як етап інформаційно-аналітичного забезпечення оперативно-розшукової діяльності.
- 14.4. Поняття автоматизованих інформаційних систем та оперативних обліків, їх види.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: інформація, оперативно-розшукова інформація, оперативний облік, інформаційно-аналітичне забезпечення, оперативна обстановка.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Термін «інформація» є фундаментальним науковим поняттям і походить від латинського слова «information», що означає «відомості, роз'яснення, виклад». *Інформація* – це відомості про об'єкти та явища навколишнього середовища, їх параметри, властивості і стан, які сприймають інформаційні системи (живі організми, керуючі машини та ін.) в процесі життєдіяльності та роботи. Відповідно до статті 1 Закону України «Про інформацію», *інформація* – це будь-які відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді. Будь-яка інформація оцінюється відповідно до певних критеріїв. Критерії оцінювання інформації мають базуватися на адекватності завданням, які постають у кожному конкретному випадку та мають стратегічний характер. Загальними критеріями такої оцінки можуть виступати наступні: актуальність, важливість, достовірність, корисність, своєчасність, повнота (комплектність), безперервність, прогностичність .

В теорії оперативно-розшукової діяльності сформульовані різні підходи до визначення категорії *оперативно-розшукової інформації*. Зокрема, до неї відносять:

- 1) фактичну інформацію, а саме відомості, що характеризують оперативно-тактичну обстановку, психологічні риси підозрюваних злочинців, поточні профілактичні та оперативно-розшукові заходи, види і способи здійснення злочинів, прикмети злочинців, про обставини,

що мають значення при плануванні й здійсненні оперативно-розшукових заходів, проведенні оперативно-аналітичної роботи, а також надання сприяння у кримінальному провадженні;

2) на законних підставах отримані оперативними підрозділами відомості із застосуванням гласних та негласних заходів, сил та засобів, що мають значення для встановлення обставин вчинення злочину і викриття винних осіб шляхом використання їх органами досудового розслідування;

3) інформація, яка характеризує оперативну обстановку в певному районі чи на території всієї країни, і містить відомості, отримані в ході спеціальних заходів по боротьбі зі злочинністю тощо.

Семінарське (практичне) заняття 15

Тема 14. Прокурорський та відомчий нагляд за оперативно-розшуковою діяльністю

Питання для усного опитування та дискусії

15.1. Поняття та мета відомчого контролю за оперативно-розшуковою діяльністю.

15.2. Об'єкт та основні завдання відомчого контролю за оперативно-розшуковою діяльністю.

15.3. Поняття та завдання прокурорського нагляду за додержанням законів при проведенні оперативно-розшукової діяльності.

15.4. Об'єкт та предмет прокурорського нагляду за додержанням законів органами, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність.

15.5. Форми прокурорського нагляду у сфері оперативно-розшукової діяльності, їх класифікація.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: відомчий контроль, завдання відомчого контролю, прокурорський нагляд, форми прокурорського нагляду, предмет прокурорського нагляду.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Нагляд за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності здійснюється Генеральним прокурором, його заступниками, керівниками обласних прокуратур, їх першими заступниками та заступниками, а також уповноваженими наказом Генерального прокурора прокурорами Офісу Генерального прокурора та уповноваженими наказом керівника обласної прокуратури прокурорами відповідних обласних прокуратур.

Керівник окружної прокуратури, а також уповноважені його наказом прокурори відповідної окружної прокуратури здійснюють нагляд за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності в оперативно-розшукових справах, заведених піднаглядними їм територіальними оперативними підрозділами правоохоронних органів.

Семінарське (практичне) заняття 16-17

Тема 15. Судовий контроль за дотриманням законності під час проведення оперативно-розшукової діяльності

Питання для усного опитування та дискусії

16.1. Поняття та значення судового контролю у сфері оперативно-розшукової діяльності.

16.2. Предмет судового контролю у сфері оперативно-розшукової діяльності.

16.2. Завдання та межі судового контролю у сфері оперативно-розшукової діяльності.

17.1. Співвідношення судового контролю та прокурорського нагляду за здійсненням оперативно-розшукових заходів

17.2. Особливості судового контролю за законністю проведення оперативно-розшукових заходів.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: судовий контроль, межі судового контролю, завдання судового контролю, значення судового контролю.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Судовий контроль у сфері оперативно-розшукової діяльності може розглядатися як напрям діяльності суду, що здійснюється шляхом реалізації повноважень щодо перевірки законності й обґрунтованості здійснення оперативно-розшукової діяльності, завданням якої є захист прав, свобод і законних інтересів громадян. Оскільки сфера здійснення судового контролю останнім часом охоплює практично всі аспекти суспільного життя, формування державної й публічної влади, соціального й державного управління, судовий контроль можна та необхідно розглядати як специфічну правову форму здійснення державно-владних повноважень, яка має своє соціальне покликання й функціональне значення.

1.4. Самостійна робота студентів

Тема 1. Поняття та завдання оперативно-розшукової діяльності. Історія оперативно-розшукової діяльності

1. Співвідношення оперативно-розшукової діяльності з іншими видами юридичної діяльності.
2. Періодизація становлення оперативно-розшукової діяльності.

Тема 2. Правова основа оперативно-розшукової діяльності

1. Рівні правового забезпечення оперативно-розшукової діяльності.
2. Міжнародно-правові акти як правова основа оперативно-розшукової діяльності.

Тема 3. Принципи оперативно-розшукової діяльності

1. Класифікація принципів оперативно-розшукової діяльності.

Тема 4. Суб'єкти оперативно-розшукової діяльності

1. Система суб'єктів оперативно-розшукової діяльності
2. Умови звільнення від відповідальності працівників оперативних підрозділів, які заподіяли шкоду правам, свободам людини, інтересам держави під час здійснення оперативно-розшукової діяльності.

Тема 5. Обов'язки підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність

1. Взаємодія оперативних та слідчих підрозділів.
2. Взаємодія оперативних підрозділів поліції з установами виконання покарань.

Тема 6. Права підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність

1. Особливості прийняття рішення про проведення оперативно-розшукових заходів, подання та розгляд відповідних клопотань.
2. Підготуйте проект запиту до органу державної влади або до підприємства, установи чи організації щодо отримання інформації, яка може сприяти розкриттю злочину і становити оперативний інтерес.

Тема 7. Підстави для проведення оперативно-розшукової діяльності та гарантії законності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності

1. Підготуйте проект рапорту, у якому викладіть інформацію про кримінальне правопорушення, що готується.

Тема 8. Особливості ведення оперативно-розшукових справ

1. Дотримання вимог режиму секретності при веденні оперативно-розшукових справ.
2. Загальна характеристика Зводу відомостей, що становлять державну таємницю.

Тема 9. Оперативно-розшукові заходи: поняття, загальна характеристика та порядок їх проведення

1. Підготуйте проект пояснення, у якому викладіть результати проведеного опитування щодо обставин вчиненого злочину (фабулу злочину придумайте самостійно).

Тема 10. Кримінальна розвідка: поняття та завдання

1. Методи кримінальної розвідки.

Тема 11. Оперативно-розшукова профілактика: поняття та значення

1. Заходи загальної профілактики злочинів.
2. Заходи індивідуальної профілактики злочинів.

Тема 12. Використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності

1. Характеристика етапів використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності
2. Порядок передачі матеріалів оперативно-розшукової діяльності органам досудового розслідування.

Тема 13. Інформаційно-аналітичне забезпечення оперативно-розшукової діяльності

1. Загальна характеристика та призначення Інформаційно-телекомунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України».
2. Оперативні обліки: поняття, види.

Тема 14. Прокурорський та відомчий нагляд за оперативно-розшуковою діяльністю

1. Форми прокурорського нагляду у сфері оперативно-розшукової діяльності, їх класифікація.

Тема 15. Судовий контроль за дотриманням законності під час проведення оперативно-розшукової діяльності

1. Предмет судового контролю у сфері оперативно-розшукової діяльності.
2. Межі судового контролю у сфері оперативно-розшукової діяльності.

1.5. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання передбачаються у формі рефератів-оглядів. Завдання обирається здобувачем на початку семестру і виконується за усталеними вимогами.

1.5.1. Методичні рекомендації до виконання рефератів

При виконанні індивідуального завдання необхідно взяти до уваги, що реферат (лат. *refereo* – доношу, повідомляю, переказую) – це короткий переказ змісту наукової роботи, книги або вчення, оформлене у вигляді письмової публічної доповіді; доповідь на задану тему, зроблена на основі критичного огляду відповідних джерел інформації (наукових праць,

літератури по темі).

Зі свого боку, реферат-огляд складається на основі декількох джерел і зіставляє різні точки зору з досліджуваного питання.

Реферат-огляд, незалежно від теми, містить визначені реквізити: титульна сторінка встановленого зразка, вступ, розділи, висновки, список використаних джерел і додатки (у разі необхідності).

Обов'язково в тексті повинні бути посилання на джерела, що були використані при написанні реферату. Посилання подаються у квадратних дужках з вказівкою номера джерела, за яким воно внесене у список використаних джерел, та сторінки (якщо подається точна цитата або числові дані), наприклад [3, с.8].

Технічні вимоги: текст має бути набраний шрифтом Times New Roman, 14 кеглем через 1,5 інтервали. Поля: верхнє – 2,0 см, нижнє – 2,0 см, лівє – 3,0 см, правє – 1,0 см. Загальний обсяг реферату-огляду – до 15 сторінок формату А4.

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра кримінального права та процесу**

Навчальна дисципліна:
Основи оперативно-розшукової
діяльності

**РЕФЕРАТ
на тему:
«Використання матеріалів оперативно-розшукової
діяльності»**

Виконав:
Іванов Іван Іванович,
здобувач вищої освіти освітнього
ступеня бакалавра
зі спеціальності 081 Право
галузі знань 08 Право
за денною формою навчання

Перевірив:
Бережний Сергій Дмитрович,
в.о. доцента кафедри
кримінального права та процесу,
к.ю.н., доцент

Оцінка: _____

_____ С. Д. Бережний

Хмельницький
2023

1.5.2. Теми рефератів

1. Історія становлення та розвитку оперативно-розшукової діяльності.
2. Розшукова діяльність в Київській Русі.
3. Загальна характеристика галузевих принципів оперативно-розшукової діяльності.
4. Міжнародно-правові акти як правова основа оперативно-розшукової діяльності.
5. Оперативні підрозділи Національної поліції України як суб'єкти оперативно-розшукової діяльності.
6. Гарантії правого та соціального захисту осіб, які залучаються до виконання оперативно-розшукових завдань.
7. Взаємодія оперативних підрозділів між собою та з іншими підрозділами правоохоронних органів.
8. Оперативне опитування як метод збору інформації про осіб, об'єкти або факти, що становлять оперативний інтерес.
9. Візуальне спостереження як оперативно-розшуковий захід.
10. Гарантії таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції.
11. Гарантії невтручання в особисте і сімейне життя.
12. Підстави і порядок здійснення заходів, що тимчасово обмежують права та свободи громадян.
13. Міжнародне співробітництво у сфері оперативно-розшукової діяльності.
14. Сприяння здійсненню оперативно-розшукової діяльності.
15. Оперативно-розшукові заходи та негласні слідчі (розшукові) дії: співвідношення понять.
16. Підстави для проведення оперативно-розшукової діяльності.
17. Гарантії законності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності.
18. Використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності.
19. Напрями оперативно-розшукової профілактики.
20. Кримінальна розвідка відкритих джерел інформації.
21. Інформаційно-аналітичне забезпечення оперативно-розшукової діяльності.
22. Оперативно-розшукова інформація: поняття та критерії оцінювання.
23. Кримінальний аналіз як напрям інформаційно-аналітичного забезпечення оперативно-розшукової діяльності.
24. Основні завдання та форми відомчого контролю за оперативно-розшуковою діяльністю.
25. Повноваження прокурора при здійсненні нагляду за оперативно-розшуковою діяльністю.

1.6. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі усного екзамену. Структура екзаменаційного білету: два теоретичних питання і чотири тестових завдання.

1.6.1. Питання для підсумкового контролю

1. Поняття та сутність оперативно-розшукової діяльності.
2. Завдання оперативно-розшукової діяльності.
3. Правова основа оперативно-розшукової діяльності.
4. Загальна характеристика Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність».
5. Рівні правового забезпечення оперативно-розшукової діяльності.
6. Система принципів оперативно-розшукової діяльності.
7. Конституційні принципи оперативно-розшукової діяльності.
8. Спеціальні принципи оперативно-розшукової діяльності.

9. Поняття та система суб'єктів оперативно-розшукової діяльності.
10. Загальна характеристика та завдання оперативних підрозділів Національної поліції України.
11. Гласні та негласні працівники оперативного підрозділу як виконавці оперативно-розшукової діяльності.
12. Особливості залучення осіб до виконання завдань оперативно-розшукової діяльності.
13. Гарантії правого та соціального захисту працівників оперативних підрозділів
14. Гарантії правого та соціального захисту осіб, які залучаються до виконання оперативно-розшукових завдань.
15. Права підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність.
16. Проведення оперативно-розшукових заходів, що обмежують конституційні права громадян.
17. Цільове використання результатів оперативно-розшукової діяльності.
18. Обов'язки підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність.
19. Викриття причин і умов, які сприяють вчиненню кримінальних правопорушень.
20. Виконання письмових доручень і запитів.
21. Міжнародне співробітництво у сфері оперативно-розшукової діяльності.
22. Взаємодія оперативних та слідчих підрозділів.
23. Взаємодія оперативних підрозділів поліції з установами виконання покарань.
24. Підстави проведення оперативно-розшукової діяльності.
25. Поняття та мета оперативної розробки.
26. Підстави заведення оперативно-розшукових справ.
27. Джерела інформації про протиправну діяльність.
28. Підстави для оголошення підозрюваного в розшук.
29. Державний та міжнародний розшук.
30. Поняття державної таємниці та розвідувальної інформації.
31. Строки ведення, порядок взяття на облік та провадження оперативно-розшукових справ.
32. Порядок припинення обчислення та продовження строків ведення оперативно-розшукових справ.
33. Підстави для закриття оперативно-розшукових справ.
34. Положення національного законодавства, спрямовані на захист приватного життя та дотримання прав і свобод громадян у цій сфері.
35. Поняття та види оперативно-розшукових заходів.
36. Мета проведення оперативно-розшукових заходів.
37. Співвідношення понять «оперативно-розшукові заходи» та «негласні слідчі (розшукові) дії».
38. Оперативно-технічні засоби.
39. Опитування як оперативно-розшуковий захід.
40. Контроль за вчиненням злочину.
41. Контрольована поставка.
42. Контрольована та оперативна закупка.
43. Імітування обстановки злочину.
44. Зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж.
45. Зняття інформації з електронних інформаційних мереж.
46. Візуальне спостереження за особою, річчю або місцем.
47. Аудіо-, відеоконтроль місця.
48. Аудіо-, відеоконтроль особи.
49. Установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу
50. Поняття і значення оперативно-розшукової профілактики.
51. Заходи загальної профілактики злочинів.
52. Заходи індивідуальної профілактики злочинів.

53. Напрями оперативно-розшукової профілактики.
54. Загальна характеристика оперативно-профілактичних заходів.
55. Методи профілактичного впливу.
56. Поняття матеріалів оперативно-розшукової діяльності, їх види.
57. Результати оперативно-розшукової діяльності.
58. Напрями використання результатів оперативно-розшукової діяльності.
59. Характеристика етапів використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні.
60. Способи використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності.
61. Порядок передачі матеріалів оперативно-розшукової діяльності органам досудового розслідування.
62. Поняття інформаційно-аналітичного забезпечення оперативно-розшукової діяльності.
63. Оперативно-розшукова інформація, її види.
64. Вимоги, що висуваються до оперативно-розшукової інформації.
65. Критерії оцінювання оперативно-розшукової інформації.
66. Поняття кримінальної розвідки.
67. Кримінальний аналіз.
68. Використання автоматизованих інформаційно-пошукових систем в оперативно-розшуковій діяльності.
69. Оперативні обліки: поняття, види.
70. Поняття та зміст контролю в оперативно-розшуковій діяльності.
71. Судовий контроль у сфері оперативно-розшукової діяльності.
72. Поняття та мета відомчого контролю за оперативно-розшуковою діяльністю.
73. Прокурорський нагляд за додержанням законів при проведенні оперативно-розшукової діяльності.
74. Форми прокурорського нагляду у сфері оперативно-розшукової діяльності, їх класифікація.
75. Основні критерії оцінки ефективності прокурорського нагляду за додержанням законів при проведенні оперативно-розшукової діяльності.

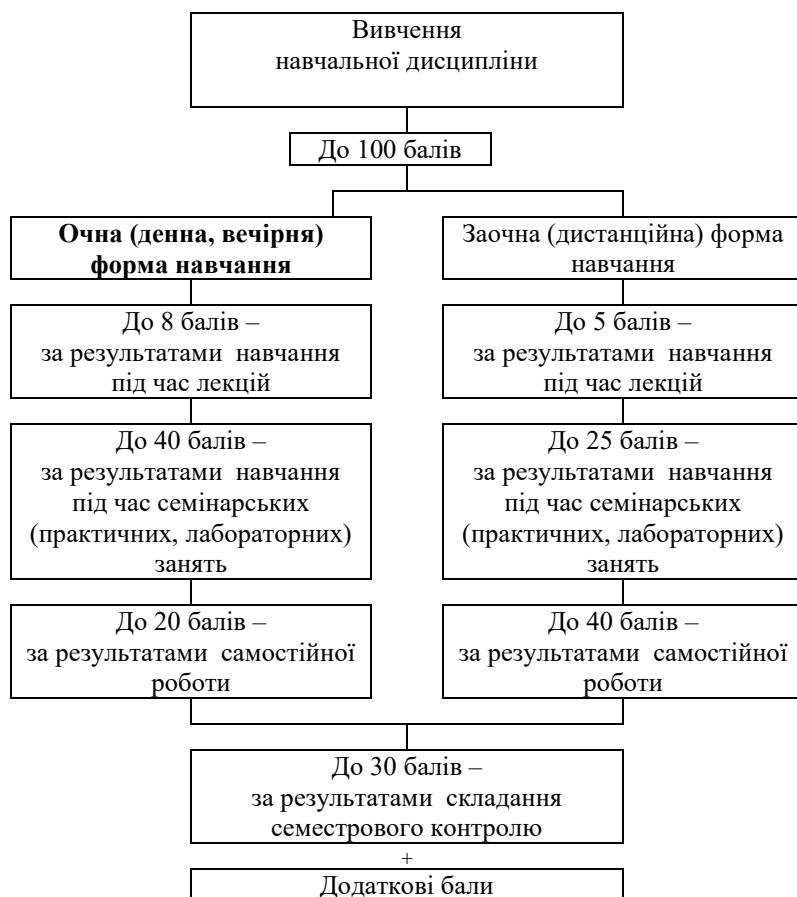
1.6.2. Приклад екзаменаційного білету

1. Правова основа оперативно-розшукової діяльності.
2. Завдання оперативних підрозділів Національної поліції України.
3. Вирішить тестові завдання.
 - 3.1. Підстави для проведення оперативно-розшукової діяльності можуть міститися:
 - а) у письмових дорученнях і постановах слідчого;
 - б) у матеріалах перевірок органів державного контролю;
 - в) у наказах і розпорядженнях керівників міністерств і відомств;
 - г) у постановах Кабінету Міністрів України.
 - 3.2. Максимальний строк ведення оперативно-розшукової справи про участь особи у підготовці тяжкого чи особливо тяжкого злочину:
 - а) 12 місяців;
 - б) 18 місяців;
 - в) 24 місяців;
 - г) 36 місяців.
 - 3.3. Оперативно-розшукову інформацію можна отримати:
 - а) з підручників, посібників;
 - б) з нормативно-правових актів;
 - в) з соціальних мереж;
 - г) лише з відомчих наказів.
 - 3.4. До предмету прокурорського нагляду не належить:

- а) скарги на порушення законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність;
- б) статистичні й аналітичні документи щодо здійснення оперативно-розшукових заходів;
- в) оперативно-розшукові справи;
- г) організаційно-штатна структура розвідувальних органів.

2. Схема нарахування балів

2.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

2.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатком 2 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.

З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 18 лекційних занять за заочною формою навчання.

Таблиця 2.1.

Кількість лекцій за планом	Кількість відвіданих лекцій																	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
18	0,6	1,1	1,7	2,2	2,8	3,3	3,9	4,4	5,0	5,6	6,1	6,7	7,2	7,8	8,3	8,9	9,4	10

2.3. З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 17 семінарських занять за заочною формою навчання.

За результатами семінарського (практичного) заняття кожному студенту до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань студентів наведені у п. 4.3.8. Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права (в редакції, затвердженій рішенням вченої ради від 29 травня 2017 року, протокол № 14).

2.4. При поточному контролі знань за самостійну роботу оцінюванню можуть підлягати: вивчення студентом тем, окремих питань, які відповідно до робочої програми навчальної дисципліни виносяться на самостійну роботу; виконання студентом індивідуальних завдань, в тому числі індивідуальних навчально-дослідних завдань

2.5. За семестровий контроль, що проводиться у формі екзамену з навчальної дисципліни «Основи оперативно-розшукової діяльності», студент може максимально одержати 30 балів. Шкала визначення кількості балів та критерії оцінювання знань студентів за результатами семестрового контролю, подана у табл. 4.6 підпункту 4.5.1 Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права (затвердженого 29 травня 2017 року, протокол № 14).

Перерозподіл балів, в межах максимально можливого одержання їх кількості за надані студентами відповіді в усній та тестовій формі на питання екзаменаційного білета відповідно, наведено в табл. 2.3.

Таблиця 2.2

Розподіл балів для семестрового контролю з навчальної дисципліни
«Основи оперативно-розшукової діяльності»

№ з/п	Алгоритм нарахування балів	Номер питань (завдання) екзаменаційного білета						Разом балів
		1	2	3.1	3.2	3.3	3.4	
1.	Максимальна кількість балів за усну відповідь на кожне питання	10,0	10,0					20,0
2.	Максимальна кількість балів за вирішення тестових завдань			2,5	2,5	2,5	2,5	10,0
	Усього балів	10,0	10,0	10,0				30,0

3. Рекомендовані джерела

3.1. Нормативно-правові акти

1. Конституція України : закон України від 28.06.1996. № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

2. Кримінальний кодекс України : закон України від 05.04.2001 № 2341-III із змін. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

3. Кримінальний процесуальний кодекс України : закон України від 13.04.2012 № 4651-VI [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.

4. Про боротьбу з тероризмом : закон України від 20.03.2003 № 638-IV [Електронний ресурс]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-15>.

5. Про Державне бюро розслідувань : закон України від 12.11.2015 № 794-VIII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19#Text>

6. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів : закон України від 23.12.1995 № 3781-XII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3781-12#Text>

7. Про Державну прикордонну службу : закон України від 03.04.2003 № 661 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/661-15#Text>
8. Про державну таємницю : закон України від 21.01.1994 № 3855 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12#Text>.
9. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві : закон України від 23.12.1993 № 3782-XII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3782-12>.
10. Про запобігання корупції : закон України від 14.10.2014 № 1700-VII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>
11. Про захист персональних даних : закон України від 01.06.2010 № 2297 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>.
12. Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними : закон України від 15.02.1995 № 62/95-ВР [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/62/95-%D0%B2%D1%80#Text>.
13. Про інформацію : закон України від 02.10.1992 № 2657-XII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.
14. Про контророзвідувальну діяльність : закон України від 26.12.2002 № 374 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/374-15#Text>.
15. Про Національне антикорупційне бюро України : закон України від 14.10.2014 № 1698-VII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text>.
16. Про Національну поліцію : закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.
17. Про оперативно-розшукову діяльність : закон України від 18.02.1992 № 2135-XII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text>.
18. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю : закон України від 30.06.1993 № 3341-XII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3341-12#Text>
19. Про правовий статус осіб, зниклих безвісті : закон України від 12.07.2018 № 2505-VIII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2505-19#Text>
20. Про прокуратуру : закон України від 14.10.2014 № 1697-VII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>
21. Про Службу безпеки України : закон України від 25.03.1992 № 2229 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12#Text>.
22. Про Національне центральне бюро Інтерполу : постанова Кабінету міністрів України від 25.03.1993 № 220 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=220-93-%EF#Text>
23. Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України: наказ МВС України від 27.04.2020 № 357 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0443-20#n7>
24. Про затвердження Інструкції із застосування органами та підрозділами поліції технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, засобів фото- і кінозйомки, відеозапису наказ МВС України від 18.12.2018 № 1026 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0028-19#Text>
25. Про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні : наказ Генеральної Прокуратури України, МВС України, СБ України, Міністерства фінансів України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства юстиції України від 16.11.2012 № 114/1042/516/1199/936/1687/5.

3.2. Допоміжні джерела за темами:

Тема 1. Поняття та завдання оперативно-розшукової діяльності. Історія оперативно-розшукової діяльності

1. Албул С. В. Вплив військового мистецтва Стародавнього Китаю на становлення теорії оперативно-розшукової діяльності. *Актуальні проблеми оперативно-розшукової протидії наркозлочинності*: матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (14 травня 2019 р., м. Одеса). Одеса: ОДУВС, 2019. С. 14–18.
2. Антологія сиску: В 14-ти т. / Відп. ред.: Ю.І. Римаренко, В.І. Кумарець. К.: Знання України, 2005. Т.1. / Упоряд.: Ю.І. Римаренко, В.М. Чисніков, І.Р. Шинкаренко та ін. 596 с.
3. Козаченко І.П., Регульський В.Л. Правові, морально-етичні та організаційні основи оперативно-розшукової діяльності. Львів: Львів. ін-т внутр. справ при НАВСУ, 2000. 219 с.
4. Літвінова І.Ф. Деякі історичні аспекти оперативно-розшукової діяльності. *Юридичний вісник. Повітряне і космічне право*. 2019. № 3. С. 145–150.
5. Міжнародна поліцейська енциклопедія: у 10 т. / Відп. редактори В. В. Коваленко, Є. М. Моїсєєв, В. Я. Таций, Ю. С. Шемшученко. К.: Атіка, 2010. – Т. VI. Оперативно-розшукова діяльність поліції (міліції). 1232 с.
6. Мельников Б. Разведка Киевской Руси. *Тайны Эпохи*. 2016. № 7-8 (185-186). С. 8.
7. Орлов Ю.Ю., Матвійчук В.В. Співвідношення оперативно-розшукової, розвідувальної та контррозвідувальної діяльності. *Науковий вісн. Київ. нац. ун-та внутр. справ*. 2006. № 2, ч. 2. С. 61–74.
8. Пчолкін В. Д. Розвиток теорії оперативно-розшукової діяльності за роки незалежності в Україні. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2011. №2 (53), Спец випуск Незалежній Україні – 20 років. С. 113–121.
9. Пчолкін В. Д. Методологія пізнання в теорії ОРД. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2011. № 2. С.296–302.

Тема 2. Правова основа оперативно-розшукової діяльності

1. Князєв С. М. Удосконалення правової основи оперативно-розшукової діяльності. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2018. № 4. С. 213–225.
2. Правові засади оперативно-розшукової діяльності: навч. посіб. / К. В. Антонов, О. В. Вишня, О. В. Сачко, С. І. Халимон. Харків: ХНУВС, 2009. 348 с.
3. Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність»: науково-практичний коментар / за ред. Ю. І. Руснака. К.: Центр учбової літератури, 2013. 148 с.
4. Основи оперативно-розшукової діяльності в Україні: навч. посіб. / В. В. Аброськін, С. В. Албул, С. О. Єгоров, та ін.; за заг. ред. В. В. Аброськіна. – Одеса: ОДУВС, 2020. – 400 с.
5. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України: науково-практичний коментар / В. Д. Берназ, А. М. Притула. Одеса: Фенікс, 2016. 202 с.
6. Правове регулювання оперативно-розшукової діяльності та здійснення негласних слідчих (розшукових) дій (структурно-логічні схеми): навч. посібник / І.Р. Шинкаренко, І.О. Шинкаренко, О.В. Кириченко. Дніпропетровськ: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2015. 272 с.
7. Подобний О. О., Водько М. П. Правові та організаційні засади боротьби з організованою злочинністю в Україні: монографія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2021. 208 с.

Тема 3. Принципи оперативно-розшукової діяльності

1. Албул С.В. Принципи оперативно-розшукової діяльності в контексті вимог нового Кримінального процесуального кодексу України. *Шляхи удосконалення кримінального процесуального законодавства*: матер. регіонального круглого столу (19.04.2013 р.) / відп. за

випуск д.ю.н., проф. Ю.П. Аленін; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса : Юридична література, 2013. С. 124–129.

2. Грібов М. Л. Сутність конспірації в оперативно-розшуковій діяльності. *Бюлетень з обміну досвідом роботи МВС України*: науково-практичне видання. Київ: МВС України, 2010. № 183. С. 98–106.

3. Шевчук О. Ю. Реалізація принципів ОРД при розкритті злочинів оперативними підрозділами. *Актуальні проблеми сучасної юридичної науки та правоохоронної діяльності* : матеріали наук.-практ. конф., (10–11 квіт. 2009 р.). Київ. 2009. Ч. 2. С. 76–78.

4. Ященко В.А. Філософсько-правові засади оперативно-розшукової діяльності: монографія. К. : Вид-во НАСБ України, 2004. 304 с.

5. Принципи оперативно-розшукової діяльності: монографія / І.П. Козаченко, В.Л. Грохольський, В.А. Ященко, А.М. Щуровський; за ред. І.П. Козаченка. К.: Вид-во Нац. акад. СБ України, 1999. 160 с.

Тема 4. Суб'єкти оперативно-розшукової діяльності

1. Богатирьов І. Г., Джужа О. М., Ільтяй М. П. Оперативно-розшукова діяльність в установах виконання покарань : монографія. Дніпропетровськ : РВВ Дніпропетровськ. ун-т внутр. справ; 2009. 188 с.

2. Василюк В. І., Грибовський О. В. Конфіденційне співробітництво в оперативно-розшуковій діяльності та кримінальному провадженні. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2015. № 1 (34). Част. 2. К.: НАВС, 2015. С. 3–14.

3. Грібов М. Л. Організація діяльності оперативних підрозділів: питання юридичного унормування. *Вісник кримінального судочинства*. 2016. № 3. С. 26–31.

4. Давидюк В. М. Сили оперативно-розшукової діяльності підрозділів Національної поліції: зміст поняття . *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. Серія : Право*. 2018. № 6. С. 71–77.

5. Іскендеров Е.Ф. Оперативні підрозділи в системі суб'єктів кримінального процесуального доказування. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право*. 2017. Вип. 43(2). С. 171–174.

6. Маїлунц Б. Е. Оперативні підрозділи як суб'єкти кримінального переслідування. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія : Юридичні науки*. 2018. № 3. С. 57–62.

7. Приполов І.І. Проблеми правовідносин в оперативно-розшуковій діяльності органів внутрішніх справ (теорія і практика): монографія ; за ред. проф. М.А. Погорецького; МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е.О. Дідоренка. Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2012. 260 с.

8. Римарчук О.В. Оперативні підрозділи: реалії нового кримінального процесуального законодавства України. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2013. № 2. С. 257–261.

9. Сало О. П. Сутність, зміст та структура оперативно-розшукового статусу підрозділів внутрішньої безпеки державної фіскальної служби України. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія : Юридичні науки*. 2018. Вип. 2.

Тема 5. Обов'язки підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність

1. Багрій М. Взаємодія слідчого з працівниками підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність. *Вісник Львівського університету. Серія юридична*. 2013. Вип. 57. С. 315–321.

2. Карпіка С. М. Виконання доручень слідчих як основна форма діяльності оперативних підрозділів у кримінальному судочинстві. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Юридичні науки*. 2014. Т. 4, вип. 6 (2). С. 81–84.

3. Козицька О. Г. Особливості взаємодії слідчого з оперативними та оперативно-технічними підрозділами при розслідуванні викрадень мобільних телефонів. *Правова система, громадянське суспільство та держава* : тези доп. уч. Міжнар. студ.-аспірантської конф. (м. Львів, 24–26 квіт. 2009 року). Львів : Юрид. фак. Львівського нац. ун-ту ім.І. Франка, 2009. С. 259–261.

4. Наливайко Є. О. Доручення слідчого щодо оперативно-розшукових заходів із встановлення обвинувачених, які переховуються від слідства. *Держава і право. Юридичні і політичні науки*. Київ, 2011. Вип. 53. С. 574–578.

5. Патик А. А. Взаємодія слідчих та оперативно-розшукових підрозділів при розкритті та розслідуванні майнових злочинів : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Нац. акад. внутр. справ. К., 2011. 17 с.

6. Подобний О. О. Оперативно-розшукова діяльність у виявленні та розслідуванні злочинів: теорія, історія і сучасна практика: навч.-метод. посібник. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 200 с.

7. Щадило А. А. Правові та організаційні засади діяльності оперативних підрозділів у кримінальному судочинстві України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2016. 19 с.

Тема 6. Права підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність

1. Колесник В. А. Суб'єкти здійснення та класифікація негласних слідчих (розшукових) дій. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2013. № 1. С. 129–134.

2. Негласні слідчі (розшукові) дії та особливості їх проведення оперативними підрозділами органів внутрішніх справ : навч.-практ. посіб. / Б. І. Бараненко та ін. ; МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е. О. Дідоренка. Луганськ : РБВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2014. 416 с.

3. Подобний О. О. Оперативно-розшукова діяльність у виявленні та розслідуванні злочинів: теорія, історія і сучасна практика : навч.-метод. посібник. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 258 с.

4. Подобний О. О., Цехан Д. М. Компетенція працівників оперативних підрозділів, які здійснюють боротьбу з корисливо-насильницькою організованою злочинністю. *Актуальні проблеми держави і права*. 2013. Вип. 70. С. 340–346.

5. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні : наказ МВС України від 07.07.2017 № 575 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17#Text>

6. Протидія кримінальним правопорушенням підрозділами карного розшуку МВС України : навчальний посібник / С. В. Албул, Т. С. Демедюк, О. Є. Користін та ін. Одеса : ОДУВС, 2015. 354 с.

7. Соколов О. В. Підготовка оперативного підрозділу до проведення НС(Р)Д: кримінальні процесуальні аспекти. *Досудове розслідування: актуальні проблеми та шляхи їх вирішення* : матеріали постійно діючого наук.-практ. семінару (м. Харків, 20 жовт. 2017 р.). Харків : Право, 2017. Вип. 9. С. 130–134.

8. Шинкаренко І.Р., Кириченко О.В. Використання можливостей підрозділів оперативної служби для отримання оперативної інформації та здійснення негласних слідчих (розшукових) дій: навчальний посібник. Дніпропетровськ, 2015. 120 с.

Тема 7. Підстави для проведення оперативно-розшукової діяльності та гарантії законності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності

1. Албул С.В., Корнієнко М.В., Мукоїда Р.В. Забезпечення прав і свобод громадян під час здійснення оперативно-технічних заходів: науково-практичний посібник. Одеса: ОДУВС, 2014. 104 с.

2. Брич Л. П. Законність втручання у права та свободи людини та їхнього обмеження у кримінальному провадженні в інтерпретації ЄСПЛ. *Засади функціонування кримінальної юстиції* : збірник тез Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції (м. Хмельницький, 15 травня 2020 року). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2020. 113 с. С. 33–38.

3. Горбачевський В. Я. Порядок і підстави застосування оперативно-розшукових заходів для розкриття тяжких та особливо тяжких злочинів. *Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)*. 2014. № 2. С. 86–90.

4. Назаров В. В. Оперативно-розшукова діяльність та права людини: проблеми взаємозв'язку та обмежень. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2008. Вип. 41. С. 44–54.

5. Омельчук В. А. Реалізація прав і свобод людини в сфері оперативно-розшукової діяльності: теоретичні проблеми визначення. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2013. № 2. С. 442–449.

6. Рижов М. Г. Підстави здійснення оперативно-розшукових заходів та проблеми їх нормативного визначення. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2013. № 4. С. 437–443.

7. Семенюк О. Окремі проблеми дотримання прав людини під час здійснення оперативно-розшукової діяльності у зв'язку з необхідністю забезпечення режиму секретності. *Юридична Україна*. 2016. № 1–2. С. 28–34

8. Федосова О. В. Підстави та умови здійснення оперативно-розшукової діяльності як гарантії забезпеченні прав і свобод громадян. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2012. № 1. С. 557–565.

Тема 8. Особливості ведення оперативно-розшукових справ

1. Албул С. В. Забезпечення прав людини в оперативно-розшуковій діяльності (Серія: Теорія і практика ОРД): збірник нормативно-правових актів / уклад. С. В. Албул. Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2019. 32 с.

2. Албул С. В. Основи оперативно-розшукової діяльності: термінологічний словник / С. В. Албул. Одеса : Астропринт, 2017. 132 с.

3. Аркуша Л. І., Подобний О. О. Основи оперативно-розшукової діяльності органів внутрішніх справ: навч.-метод. посібник. Одеса : Фенікс, 2015. 122 с.

4. Омельяненко А. С. Актуальні проблеми направлення матеріалів оперативно-розшукової справи до органу досудового розслідування за новим КПК України. *Юридична наука*. 2014. № 12. С. 158–167.

5. Оперативно-розшукова діяльність. Загальна частина (питання та відповіді до екзамену) : навчальний посібник / С. В. Албул, С. В. Андрусенко, В. Б. Любчик, Є. В. Поляков, Т. Г. Щурат. Одеса : ОДУВС, 2018. 85 с.

6. Оперативно-розшукова діяльність: навчальний посібник / Є. М. Моїсєєв, О. М. Джу́жа, Д. Й. Никифорчук.; за ред. проф. О. М. Джу́жи. К.: Правова єдність, 2009. 310 с.

7. Оперативно-розшукова діяльність: посібник для вищих навчальних закладів за заг. редакцією генерала поліції першого рангу, кандидата юридичних наук, Заслуженого юриста України С. М. Князева; академіка Академії Наук Вищої школи України, доктора юридичних наук, професора А. М. Кислого. Київ: «Видавництво Людмила», 2019. 240 с.

8. Оперативно-розшукова тактика : навчально-методичний посібник / С. В. Албул, Р. В. Мукоїда, В. Б. Любчик, А. О. Шелехов ; за заг. ред. проф. д.ю.н., проф. С. О. Кузнiченка. Одеса : ОДУВС, 2013. 206 с.

9. Притула А. М., Халимон С. І., Митрофанов І. І. Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність» : науково-практичний коментар / за заг. ред. доктора юрид. наук, професора А. М. Притули. Хмельницький : Видваництво НАДПСУ, 2021. 236 с.

Тема 9. Оперативно-розшукові заходи: поняття, загальна характеристика та порядок їх проведення

1. Гапон О. А., Шинкаренко І. Р. Оперативно-розшукові і розвідувально-пошукові заходи: нормативне регулювання: монографія. К.: НУВС, 2002. 312 с.

2. Глушков В. О. Імітування обстановки злочину як форма контролю за вчиненням злочину. Глушков В. О. Вибрані наукові твори. Чернівці : Технодрук, 2017. С. 673–678.

3. Застосування технічних засобів для отримання доказової інформації: монографія / Кондратьєв Я. Ю. та ін. К. : НАВСУ, 2003. 160 с.

4. Кобець М.В. Спеціальна техніка: основні поняття, терміни та визначення: навчальний посібник / М.В. Кобець, Б.В. Жуков, П.П. Артеменко, В.А. Кудінов. – К.: «Аванпост-Прим», 2013. 192 с.

5. Комашко В. В. Правові та організаційні основи контролю за вчиненням злочину : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. Одеса, 2016. 20 с.

6. Негласні слідчі (розшукові) дії: курс лекцій / Д. Й. Никифорчук, С. І. Ніколаюк, О. І. Козаченко та ін. ; за заг. ред. Никифорчука Д. Й. К.: НАВС, 2012. 138 с.

7. Погорецький М. А., Сергєєва Д. Б. Негласні слідчі (розшукові) дії та оперативно-розшукові заходи: поняття, сутність і співвідношення. *Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)*. 2014. № 2(33). С. 137–141.

8. Погорецький М.А. Оперативно-розшукові заходи: поняття і види. *Державна безпека України*. 2005. № 1 (3). С. 62–67.

9. Проценко О. О. Актуальні питання продовження, припинення та повідомлення особам, відносно яких проводилось спостереження за особою, річчю або місцем в кримінальному провадженні. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція*. Одеса, 2014. Вип. 9–1. С. 221–224.

10. Прядко В. О., Комарницька О. Б. Порівняльна характеристика оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових) дій крізь призму наглядової діяльності прокурора як процесуального керівника. *Часопис цивільного і кримінального судочинства*. 2014. № 1. С. 62-72.

11. Сервецький І. В., Якименко Г. О. Теорія оперативно-розшукових заходів: монографія. Київ: НАВС, 2006. 239 с.

12. Соколов С. В. Засоби, що використовуються оперативним підрозділом при проведенні негласних слідчих (розшукових) дій. *Публічне право*. 2018. № 1. С. 179–186.

13. Тарасенко В. Є., Кузьменко О. А. До питання фіксації фактів протиправної діяльності осіб за допомогою засобів негласного візуального контролю. *Південноукраїнський правничий часопис*. Одеса, 2014. № 2. С. 103–105.

14. Шилін М. Оперативно-розшукова діяльність та негласні слідчі дії: проблеми правового регулювання у світлі нового кримінального процесуального кодексу України *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2013. № 1. С. 59–64.

15. Шинкаренко І. Р., Шинкаренко І. О., Криченко О. В. Правові та організаційні основи здійснення оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових) дій підрозділами кримінальної поліції (структурно-логічні схеми) : навч. посібник. Дніпропетровськ: ДДУВС, 2016. 223с.

Тема 10. Кримінальна розвідка: поняття та завдання

1. Кожушко О. О. Розвідка відкритих джерел інформації (OSINT) у розвідувальній практиці США. *Науковий вісник Інституту міжнародних відносин НАУ*. Серія: економіка, право, політологія, туризм. 2011. № 4. Т. 2. С. 68–74.
2. Козицька О. Загальна характеристика кіберрозвідки на основі відкритих джерел як методу отримання криміналістично значущої інформації. *Baltic Journal of Legal and Social Sciences*, 2021. № 3. С. 91–99. DOI <https://doi.org/10.30525/2592-8813-2021-3-10>
3. Козицька О.Г. Кіберрозвідка як новітній напрям оперативно-розшукової діяльності. *Науковий процес та наукові підходи: методика та реалізація досліджень : матеріали міжнародної наукової конференції* (Т. 1), 23 жовтня, 2020 рік. Одеса, Україна : МЦНД, 2020. С. 107-109. DOI:10.36074/23.10.2020.v1.13
4. Користін О. Є., Пефтієв Д. О., Пеньков С. В., Некрасов В. А. Довідник керівника поліції – поліцейська діяльність, керована розвідувальною аналітикою: ІЛР: навч. посіб.; за заг. ред. Вербенського М. Г. Київ: «Видавництво Людмила», 2019. 120 с.
5. Манжай О. В. Аналіз методології кримінальної розвідки в зарубіжних країнах. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка*. 2016. № 3(75). С. 256-265
6. Манжай О. В., Жицький Є. О. Кримінальна розвідка та її співвідношення з оперативним обслуговуванням. *Jurnalul Juridic National: Teorie si Practică*. 2015. № 3(13). С. 100-105.
7. Сухий О. Л. Алгоритми пошуку в інформаційних системах : методичні рекомендації / О. Л. Сухий, В. М. Міленін, В. М. Тарадайнік. – К., 2015. – 2,0 д.а.

Тема 11. Оперативно-розшукова профілактика: поняття та значення

1. Василичук В. І. Понятійно-категоріальний апарат оперативно-розшукової профілактики злочинів у сфері економіки. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2013. № 1. С. 128–137.
2. Грицаченко В. В. Оперативно-розшукове запобігання злочинам органами внутрішніх справ як структурний елемент оперативно-розшукової протидії злочинам. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2014. № 2. С. 291–298.
3. Гула Л. Ф. Оперативно-розшукове запобігання злочинам, що вчиняються організованими злочинними групами. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Юридичні науки*. 2015. № 813. С. 219–224.
4. Кушпін В. П. Оперативно-розшукова профілактика у системі протидії злочинам в Україні. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Юридичні науки*. 2015. № 825. С. 327–331.
5. Савченко О. О. Оперативно-розшукова профілактика й розкриття злочинів у сфері діяльності банківських кредитно-фінансових установ: курс лекцій : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Донецьк : ДЮІ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2011. 292 с.
6. Хмеленко В. В. Система принципів оперативно-розшукового запобігання злочинам. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2017. № 4. С. 367–373.
7. Черепненко О. О. Попередження злочинності неповнолітніх (оперативно-розшуковий аспект) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. Дніпропетровськ, 2011. 20 с.
8. Шендрік В. В. Теорія і практика попередження злочинів оперативними підрозділами ОВС України: монографія. Дніпропетровськ: ДДУВС, 2012. 420 с.
9. Юхно О.О. Теорія і практика оперативно-розшукового запобігання злочинам органами внутрішніх справ: монографія. Одеса: Інтерпрінт, 2010. 368 с.

Тема 12. Використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності

1. Глієвий А. О. Напрями підвищення ефективності використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному процесі. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2012. № 4. С. 498–503.
2. Грошевий Ю. М., Фомін С. Б. Кримінально-процесуальне доказування та оперативно-розшукова діяльність : навч. посіб. Харків : Право, 2010. 112 с
3. Гуменюк Ю. І. Щодо можливості використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності як підстави для затримання людини відповідно до ст.208 КПК України. *Форум права*. 2015. № 1. С. 75–78.
4. Калугін В. Ю. Специфіка використання в доказуванні протоколів за результатами проведення негласних слідчих (розшукових) дій. *Право і суспільство*. 2016. № 4. С. 209–214
5. Кудінов С. С. Негласні слідчі (розшукові) дії та використання результатів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні: навчальний посібник / С. С. Кудінов, Р. В. Шехавцов, О. М. Дроздов, С. О. Гриненко. Х.: «Оберіг», 2013. 344 с.
6. Мусієнко І. І. Тактика використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності в кримінальному провадженні. *Теорія та практика судової експертизи і криміналістики*. 2012. Вип. 12. С. 100–104.
7. Назаренко І. В. Використання результатів оперативно-розшукової діяльності як приводів і підстав для початку досудового розслідування злочинів у сфері незаконного обігу наркотичних засобів. *Форум права*. 2017. № 5. С. 265–270.
8. Оперативно-розшукова інформація: проблеми реалізації: монографія / О. П. Снігерьев, Г. О. Душейко, О. А. Долгий та ін.; за заг. ред. А. М. Подоляки, П. В. Коляди. Суми: Мрія-1, 2003. 226 с.
9. Підюков П., Музика Н. Оцінка матеріалів, отриманих оперативним шляхом, з метою використання їх як доказів. *Вісник Академії управління МВС*. 2009. № 2. С. 103–111.
10. Цуцкірідзе М. С. Фактичні підстави використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності для проведення слідчих дій. *Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)*. 2011. Вип. 24. С. 243–251.

Тема 13. Інформаційно-аналітичне забезпечення оперативно-розшукової діяльності

1. Захаров В. П. Інформаційне забезпечення боротьби зі злочинністю : монографія. Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2008. 472 с.
2. Козицька О. Г. Використання можливостей соціальних мереж у розслідуванні кримінальних правопорушень. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2017. № 2. С. 109–113.
3. Кримінальна розвідка: методологія, законодавство, зарубіжний досвід [Електронний ресурс] : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Одеса, 29 квітня 2016 р. - Одеса : [б. в.], 2016. - 184 с.
4. Мовчан А. В. Інформаційно-аналітична робота в оперативно-розшуковій діяльності Національної поліції : навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2017. 244 с.
5. Никифорчук Д. Й. Інформаційно-аналітичне забезпечення оперативно-розшукової діяльності / Д. Й. Никифорчук, С. Ю. Греченко. Оперативно-розшукова діяльність органів внутрішніх справ: проблеми теорії та практики: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (15-16 жовтня 2015 р., м. Дніпропетровськ). Дніпропетровськ: ДДУВС, 2015. С. 23-26.
6. Про затвердження Положення про автоматизовану інформаційну систему оперативного призначення єдиної інформаційної системи МВС : наказ МВС України від 20.10.2017 № 870 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1433-17#Text>
7. Про затвердження Положення про єдину інформаційну систему Міністерства внутрішніх справ та переліку її пріоритетних інформаційних ресурсів : постанова Кабінету

міністрів України від 14.11.2008 № 1024 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1024-2018-%D0%BF#Text>

8. Про затвердження Положення про інформаційно-телекомунікаційну систему «Інформаційний портал Національної поліції України»: наказ МВС України від 03.08.2017 № 676 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1059-17>.

9. Про затвердження Порядку дій органів (підрозділів) Національної поліції в разі виявлення осіб, транспортних засобів і документів, відомості щодо яких містяться в банках даних інформаційної системи Міжнародної організації кримінальної поліції – Інтерполу: наказ МВС України від 02.10.2018 № 808 [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1202-18#Text>

10. Цехан Д. М. Використання високих інформаційних технологій в оперативно-розшуковій діяльності органів внутрішніх справ: монографія. Одеса: Юридична література, 2011. 216 с.

Тема 14. Прокурорський та відомчий нагляд за оперативно-розшуковою діяльністю

1. Мукоїда Р.В. Прокурорський нагляд за додержанням законів органами, які провадять оперативно-розшукову діяльність. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2014. № 1. С. 146–148.

2. Щадило А. А. Нагляд за діяльністю оперативних підрозділів ОВС у кримінальному судочинстві. *Митна справа*. - 2015. - № 5(2). - С. 191-196.

3. Єськов С. В., Черков В. О., Черкова М. Ю. Контроль та нагляд за дотриманням конституційних прав і свобод людини в оперативно-розшуковій діяльності: навч. посіб. / за заг. ред. Ю. М. Грошевого. Луганськ: ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2010. 176 с

4. Старенький О. С. Прокурорський нагляд за законністю отримання доказів захисником шляхом ініціювання проведення негласних слідчих (розшукових) дій у досудовому розслідуванні. *Прокуратура України в умовах європейської інтеграції*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 19 трав. 2016 р. Київ: Нац. акад. прокуратури України, 2016. С. 256–259.

5. Гула Л. Ф. Удосконалення правових основ прокурорського нагляду за дотриманням законності, прав і свобод людини при здійсненні оперативно-розшукової діяльності. *Наше право*. 2015. № 4. С. 61–66.

Тема 15. Судовий контроль за дотриманням законності під час проведення оперативно-розшукової діяльності

1. Багрій М. В. Судовий контроль за проведенням негласних слідчих (розшукових) дій: окремі аспекти. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2015. Вип. 35, ч. 1, т. 3. С. 86–89.

2. Єськов С. В., Черков В. О., Черкова М. Ю. Контроль та нагляд за дотриманням конституційних прав і свобод людини в оперативно-розшуковій діяльності: навч. посіб. / за заг. ред. Ю. М. Грошевого. Луганськ: ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2010. 176 с

3. Лобойко Л. М. Щодо доцільності наступного судового контролю за проникненням до житла на підставі добровільної згоди його власника. *Європейська інтеграція в контексті сучасної геополітики*: зб. наук. ст. за матеріалами наук. конф., м. Харків, 24 трав. 2016 р. Харків: Право, 2016. С. 174–176.

4. Полюхович О. І. Судовий контроль при проведенні негласних слідчих (розшукових) дій: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2017. 231 с.

5. Степанов А. Б. Співвідношення прокурорського нагляду, відомчого та судового контролю під час досудового розслідування: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2019. 20 с

4. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://www.rada.gov.ua> – Офіційний сайт Верховної Ради України.
2. <http://www.president.gov.ua> – Офіційний сайт Президента України.
3. <http://www.kmu.gov.ua> – Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
4. <http://www.scourt.gov.ua> – Офіційний сайт Верховного Суду України.
5. <http://www.court.gov.ua> – Офіційний веб-портал «Судова влада України».
6. <http://www.gp.gov.ua> – Офіційний сайт Офісу Генерального прокурора України.
7. <http://www.mvs.gov.ua> – Офіційний сайт МВС України.
8. <http://www.nbu.gov.ua> – Сайт Національної бібліотеки України ім. Вернадського
9. <http://www.liga.kiev.ua> – Інформаційно-пошукова система законодавства «Ліга»
10. <http://www.reyestr.court.gov.ua> – Єдиний державний реєстр судових рішень України